
Klimat- och näringslivs-
departementet
KN2025/01284

Yttrande över SOU 2025:68 Nya samverkansformer, modern byggnads- och reparationsberedskap – för ökad försörjningsberedskap

Sammanfattning

Region Norrbotten välkomnar betänkandet SOU 2025:68 och ser positivt på ambitionen att stärka Sveriges byggnads- och reparationsberedskap genom nya samverkansformer. Regionens geografiska och demografiska förutsättningar gör beredskapsfrågor särskilt angelägna.

Region Norrbottens synpunkter

Stärkta samverkansformer – regional förankring

Region Norrbotten stödjer förslaget om ökad samverkan mellan statliga myndigheter, kommuner, näringsliv och civilsamhälle. Vi vill särskilt lyfta behovet av att inkludera regionala aktörer i planering och genomförande, då dessa har lokal kännedom och etablerade nätverk. Här ser Region Norrbotten även behovet av en tydligt beskriven rollfördelning av ansvar mellan olika regionala aktörer, exempelvis länsstyrelsens uppdrag och regionens.

Kompetensförsörjning och lokal kapacitet

Region Norrbotten har tidigare pekat på behovet av att säkra kompetens inom bygg, planering och underhåll – särskilt i landsbygdskommuner. Vi föreslår att beredskapsmodellen tar höjd för regional kompetensförsörjning, exempelvis genom samverkan med yrkeshögskolor och lokala utbildningsinitiativ.

Gestaltad livsmiljö som beredskapsresurs

Region Norrbotten arbetar aktivt med gestaltad livsmiljö och platsutveckling. Välplanerade boendemiljöer kan bidra till ökad motståndskraft och social hållbarhet i kris, särskilt i aktiv samverkan med civilsamhället. Vi föreslår att detta perspektiv integreras i beredskapsstrategin.

Infrastruktur och logistik i norra Sverige

Region Norrbottens stora ytor och långa avstånd kräver särskild hänsyn i beredskapsplaneringen. Modellen för byggnads- och reparationsberedskap bör inkludera regionala logistiklösningar, exempelvis samverkan med lokala entreprenörer och transportnätverk.

Avslutande ord och förslag till vidareutveckling

- Inrätta regionala beredskapsråd med mandat att samordna bygg- och reparationsinsatser.
- Skapa pilotprojekt i norra Sverige för att testa samverkansmodellen i glesbygd.
- Säkerställ att digitala verktyg och plattformar för samverkan är tillgängliga även i områden med begränsad uppkoppling.
- Förtydliga rollfördelningen och ansvar mellan samhällets aktörer, särskilt mellan länsstyrelsen och region.

Region Norrbotten ser möjlighet att bidra genom att:

- Delta i regional samverkan med länsstyrelsen, kommuner och näringsliv för att identifiera behov och resurser inom bygg- och reparationssektorn.
- Bidra till regional planering för höjd beredskap, inklusive kartläggning av kritisk infrastruktur och byggresurser.
- Regionen ansvarar för flera samhällsviktiga funktioner, t.ex. hälso- och sjukvård, som måste fungera även vid kris eller krig. Regionen bör säkerställa att bygg- och reparationsinsatser kan stödja dessa verksamheter.
- Upprätta samverkan med privata aktörer för att snabbt kunna återställa skador på vårdinrättningar, transportinfrastruktur och kommunikation.
- Kartlägga tillgången till byggmaterial, maskiner och kompetens inom byggsektorn.
- Samverka med utbildningsaktörer för att säkerställa kompetensförsörjning inom bygg och reparation vid höjd beredskap.
- Utveckla beredskapsavtal med byggföretag och leverantörer. Säkerställa att upphandlingar tar hänsyn till försörjningsberedskap och säkerhetsskydd. SOU 2025:68 föreslår nya typer av avtal (s.k. F-avtal) för att säkra tillgången till resurser utanför traditionell upphandling.
- Delta i samverkan med Försvarmakten och Länsstyrelsen Norrbotten för att koordinera bygginsatser som stödjer både civilt och militärt försvar.
- Bidra till krigsorganisationen genom att identifiera personal och resurser som kan mobiliseras vid höjd beredskap.

Johannes Sundelin
Ordförande
Regionala utvecklingsnämnden